

ÄITI, KERROTKO SATUJA LAPSELLESI?

Taannoin keskustelin erään "materialistisen" maailmankatsannon omaavaan äidin kanssa. Hän oli sitä mieltä, että lapsille ei pidä kertoa satuja, koska ne, minulle käsittämättömällä tavalla, tekevät lapsista porvareilla mielisiä — uskonnollisuuteen taipuvaisia. Hän — tämä mainittu äiti — kuitenkin itse oli lukenut kaikki realistiset ja sosialistiset romaanit! Hän sanoi pitävänsä novelleista! Ne ovat opettavaisia ja antavat keveätä henkistä voimistelua ruumillisesti unpuoneelle — hän väitti.

Aiattelin, että ehkä joukossamme on moniaita niin materialistisia äitejä, että eivät hyväksy tuota keveätä henkistä voimistelua lapsilleen ja siksi ajattelin ottaa asian uudelleen keskusteltavaksi.

Olen itse äiti. Olen myös, ainakin olevani, materialisti, mutta minä olen satu-uskovainen. Jos se on harhaoppisuutta, eli kerettillisyyttä, niin pyydän, että joku oikeuskoinen hyväntahtoisesti johtaa minut oikealle tielle.

Mitä satujen tulee sisältää? Pitäkö niitten olla aina, kuten raamatullisten vertausten, että ne opettavat jonkun vastenmielisen moraalin, joka on teorian kaunis, vaan epäkäytännöllinen, tai sitten vain kohtaloonsa tyytyväisyyttä tai taas oman onnen seipämiesoppia? Ei suinkaan! Sadun ensimmäinen ehto on: kehittää lapsen mielikuvitusta. Ihmiset, joilla ei ole vilkas mielikuvitus, eivät suinkaan ole eläneet paljon korkeammalla. Sellainen ihminen ei koskaan nauti lukemisesta — ja kaikki klassilliset teokset ovat hänelle mielestään ontoja.

Kyky rakentaa tuulentutuja, on se joka on vinyt ihmiskuntaa ylöspäin. Mistä merkityksestä ovat ihanteet ja teoriat siitä "tulevasta aikakaudesta" jollemmme nyt jo voi ajatukseensa lentää tuonne kaukaisen tulevaisuuteen? Kaikki uskonnot ja aatteet ovat aina ratsastaneet sadulla. Jos lasten mielikuvitusta ei ruokita sadulla niin ne kuolevat "aalkään". Heistä kasvaa tosin materialisteja, vaan ihanteettomia — tunteettomia eläimiä. Sadun ensi ehtona tulee siis olla: antaa lapsen ajatuksille jauhamista. Satu, joka on niin täydellinen, ettei siihen jää tilaa kysymyksille, mihinkään laitaan, eikä lapsi voi sitä sovittaa omiin pikkuihmiinsä, ei kehittä, eli ei anna kasvattavaa ravintoa hänen henkelle minälleen. Se on, joka lapsen ajatusvoiminnan ylä- tai alapuolella.

Toiseksi sadun tulee kasvattaa lapsen sanavarastoa. Meille Amerikan suomalaisille tämä on tärkeä seikka, sillä lapsemme saavat kasvaa alkuisiksi, otuvalla sanavarastolla. — Ja "ihminen oppii vaan niin paljon kuin hän ymmärtää". Sana, joka on outo, oltava se vaikka kuinka puhdasta äidinkieltä on huono ase.

Kolmanneksi satujen tulisi opettaa puhdasta kieltä; ja vasta viime tapauksessa niillä on "akiteerattava", vanhempain maailmankatsomusta. En pidä, että on väärin käyttää satuja agitaatorivälineinä, vaan kun niitä ei käytetä muussa tarkoituksessa, kuin vanhempain käsitteitten takomista varten, niin ne käyvät katekismuksen kaltaisiksi. Katekismus voi olla hyvä uskonnon manifesti mutta, itse uskovaisekin joutuvat siitä höystämään jos mielivät siitä saada henkisen aterian. Jollei satu aina kuulu kertojan vilpittöntyä vihaa kapitatismin vastaan, niin se voi silti olla yhtä opettavainen kuin sellainen, joka pitää lapsen silmien edessä huokausa — niinkuin katekismus pitää pirua ja jumalaa.

Mieleeni tulee useita lasten luku-

KODIN OSASTO

kirjoja joltten tarkoitus on takoa vanhempain uskontoja tai aatteita lapsiin — ja voin ilman pienintäkään epäroimista sanoa, että ne eivät ole hetikään niin mieluista lasten keskuudessa, kuin ovat ne kirjat, joissa on etupäässä satuja, ja teorioita vain kevyesti.

Kun satuja käytetään ensitlassa henkisenä ruokana, niin ei tarvitse huolehtia, etteikö lapsi alkuseksi tultua, voi ajatella omilla aivoillaan. Emmekä me sosialisti muuta toivokaan, kuin että työlliset oppisivat ajattelemaan omilla aivoillaan.

Tietenkin me valkoimme lasten sadut, mutta löytyy satuja, joita me voimme kertoa lapsille, vaikka ne eivät ole sosialistista lähtöperää.

Sitten sosialistiset sadut ovat usein liian katekismusmaisia. Tietenkin syy on siinä, että lastemme kirjallisuus ei ole vielä päässyt kappaloistaan. Olen lukenut meidän amerikalaisen lasten sosialistisen kirjallisuuden jokseenkin huolellisesti, vaan se on useimmat vain "käskyjä", "rukouksia" ja "huoneentauluja". Lapsemme saavat yllin kyllin jokapäiväistä agitaatioita, miksi sitten vielä kieltää heiltä sadut?

En ole, ikävä kyllä, kirjallija, enkä voi niin selvästi kuvata mallikelpoista sosialistista satua kuin tahtoisin. Enkä voi sellaista kirjoittaa. Ne, jotka eivät kykene — arvostelevat, ja minä olen yksi niistä.

Kuitenkin rohkenen antaa seuraavan määritelmän: Sadun taustana tulee olla työväen elämä. Sen tulee liikkua lapsille tutussa ympäristössä — ja siinä pitää taitavasti käyttää "uusia sanoja" sekä puhdasta kieltä. Sitten sen pitää tulkita iloa, nautintoa ja useammalla kuin tuskaa ja kärsimystä. Siinä pitää oikeuden voittaa. Koston ja synkkämieleisyyttä on käytettävä vain pippurina ja suolana — mutta ei liemenä. Tämä on tietenkin kömpelö yritys puolestani — vaan se on rehellinen mielipiteeni.

Tällaisen kaavan mukaan kirjoitin "Rampa-Ainin Ilman". Se on turkotettu äitien luettavaksi pienille lapsille. Neljän vuotisista kahdeksan vuotisille asti. Alue ei ole uusi, se on kertomus, joka on huvittanut monta pienokaista — ja antanut heille aihetta leikkeliin. Suomenkielen taitoni on heikko — siihen pyydän toimituksesta avustusta.

Toivoni on, että ne toverittaret, jotka kirjoittelevat, ja äidit, arvostelevat sitä ankarasti, sillä alnoastaan siten voimme kaikki oppia.

Sitten satujen kertojan pitää olla jonkunverran näyttelijä. Hänen pitää osata väärittää äänensä. Luonteeltaan hänen pitää olla hilpeä — eikä koskaan liian viisas tai oppinut — niin, että hän ei voi olla tupailla tai ruokkia nukkea jos tarve vaatii. Jokainen äiti voi oppia kertomaan satuja, niin että hän itse nauttii niistä yhtä paljon kuin lapsikin.

EVA R.

Lihan kannattaminen.

Kannutettua lintua. — Kun lintu teurastetaan, valutetaan siitä veri heti tarkoin pois, lintu puhdistetaan ja huuhdotaan hyvin. Lintu palotellaan kappaleiksi, ja keitetään runsaassa vedessä hiljaisella tulella kunnes liha voidaan erottaa luista. Luista erotettu liha pakataan lasipurkkeihin ja ripotellaan yksi teelusik. suolaa sekaan jokaiseen yhden vartin purkkiin. Lihan kiehumaliemi annetaan kiehua niin kauan, että sitä on vain puolet alkuperäisestä määrästänsä. Purkit täytetään tällä liemellä ja suljetaan, ei kovin tiiviisti. Purkit ase-

tetaan sitten johonkin kannelliseen ammeeseen tai pataan, jonka pohjalta on ristiin asetettuja ohuita puulastoja, ja ammeeseen kaadetaan melko kuumaa vettä niin paljon että vesi ulottuu noin yhden tuuman pulojen yläpuolelle. Yhden vartin puloja keitetään täten kolme tuntia, laskien siitä asti kun vesi ammeessa alkaa kiehua. Kiehumisen jälkeen otetaan purkit ylös vedestä ja kannet suljetaan heti hyvin tiiviisti ja purkit asetetaan jäähtymään. Säilytetään viileässä paikassa.

Lihan voi myöskin paistaa uunissa ruskeaksi ja melkein pehmeäksi ja sitten asettaa purkkeihin ja kaataa sekaan kuumaa suolalla maustettua vettä tai lihalientä ja keittää samoin kuin edellämainittuun.

Tuoretta naudan, lampaan tai perunan lihaa kannutetaan seuraavalla tavalla: Liha leikotaan ¾ paunan kooksiin paloihin, jotka paistetaan uunissa tai keitetään padassa noin tunnin ajan. Luut ja enin rasva poistetaan, lihakappaleet pakataan lasipurkkeihin ja kaadetaan sekaan lihalientä tai kuumaa suolalla maustettua vettä ja menetellään samoin kuin edellämainitun linnunlihan kannuttamisen suhteen.

Sipuli ravintona ja lääkkeenä.

Sanotaan, että sipulinsyöjät eivät ole niinkään usein sairaina kuin ne, jotka niitä eivät syö, syystä, että sipuli on yksi parhain ihmisten käyttämä kasvilaji, mikä puhdistaa ihmisarumiin epäpuhtaista aineista ja bakteleista. Ihmiset, jotka syövät paljon sipulia gnaavat tavallisesti puhtaan, rikkaan ihon. Sipulit ovat erinomaisia unettomuutta vastaan sekä edistävät ruuansulatusta. Kolutustautia sairastavien ravintona on sipuli mitä parhain siinä olevan rikkiolijyn vuoksi. Sipuli on myöskin erinomainen ilman puhdistaja. Jos sairashuoneesta tuhtoo poistaa pahat hajut, asetettakoon raa'an sipulin viipaleita useampaan kohtaan huoneeseen muutamaksi tunteiksi; leikottu sipuli imee itseensä ilmasta kaikenlaiset hajut ja siksi ei pidäkään koskaan käyttää leikattua seisonutta sipulia ellei se ole ollut hyvin käärittyä paperiin.

DAISYTOWN, PA.

Täällä on nyt kerrankin hiljaista. Ei huuda kaivannon pilli aamuhailalla, sillä työnraataja nyt lepää. Täällä nimittäin on lakko hiilikaivoksissa. Siitä on jo toista kuukautta aikaa kun hiilenkuokkijat nousivat ylös maan komeroista vaatiakseen palkkaa joka vastaisi kohonneita ja yhä kohoavia elinkustannuksia. Suosista eivät herrat sitä anna, mutta ehkäpä heidän täytyy. Ei täällä ole ilmestynyt vielä työnhaluksiakaan, vaikka täällä ei ole vielä annettu yhtään lakkoavustustakaan. Rauhallista on myöskin lakko ollut. Kunpa hiilenkaivajat olisivat edelleenkin yhtä yksimielisiä kuin tähänkin asti, niin voitto olisi heidän.

Myllytyöläisten lakko on kestänyt kolmatta kuukautta, mutta kun niitä kurtia karvajalkoja on suomalaisenkin joukossa sillä työalalla, niin lakon voittaminen viipyy, jos siitä on ollenkaan toivoa. Suomalaiset karvajalat täällä, kuten muuallakin, näkyvät olevan niitä kirkon palvelijoita, eli jumalan lapsia, kuten he itseään nimittävät.

Tämä meidän kylä on enimmäkseen punasten kylää. Täällä ei taida olla monta naista, joka ei tilaa Toveritarta, vaikka he eivät vielä kaikki kuulu osastoon. He eivät vielä käsitä kuinka tärkeätä on, et-

tä kaikki työlliset kuuluvat yhteen ketjuun. Toivon, että kaikki Toverittaren lukijat täällä yhtyvät sosialistipuolueeseen, sillä sen kautta me työlliset kuljemme sitä aikaa kohti, jolloin ihmiset ovat yhdenarvoiset ja kaikki saavat työnsä tulokset. Toivon toivorikkaasta joulua Toverittaren lukijakunnalle kaikkialla. Tov.:
Hilda Pennala.

TORONTO, ONT., CAN.

Toronton suomalainen nuorisio perusti keskuuteensa Nuorisio-osaston marraskuun 9 päivä, joka alkoi toimintansa Toronton suomalaisen osaston alaosastona, osaston huoneustossa. Perustavassa kokouksessa valittiin osastolle johtokunta ja puheenjohtaja. Johtokuntaan tulivat seuraavat: L. Johnson S. Ahqvist, M. Wuori, L. Laine, W. Wirta, R. Latva ja puheenjohtajaksi N. Grunstein. Perustavassa kokouksessa yhtyi osastoon 40 jäsentä. Osaston perustavat jäsenet heti esiintyivät itse ohjelman suorittajina, joten Nuorisio-osaston perustava kokous näytti hyvin toivorikkaalta heti alussa. Seuraava kokous pidettiin marraskuun 27 päivä, jossa luettiin ja hyväksyttiin osastolle laaditut säännöt ja keskusteltiin osaston toiminnan järjestämisestä. Päätettiin pitää Nuorisio-osaston kokoukset kolme kertaa kuussa, joista kaksi muodostetaan kehityksen ja uusien jäsenten vastaanottokokouksiksi ja kerta kuussa pidetään ohjelmaillatse, jossa Nuorisio-osaston jäsenet itse mahdollisimman paljon suorittavat ohjelmaa.

Nyt kun Toronton työllisnuorisio on aloittanut nuorison kehittämisen luokkalehtoiseksi, niin me toivomme että jokainen vanhempi toveri meitä ohjaa ja antaa tarpeellisia neuvoja, jotta tämä alkava osasto voi tehdä niin paljon kuin on mahdollista luokkamme eduksi. Osastomme jokaisen vanhempi toveri on myös tervetullut jäseneksi, sillä vanhempien ohjausta ja neuvoja me ainakin ensi alussa tarvitsemme, jotta meistä kasvaa borjomaton osa vallankumoukselliselle proletariitille.

R. L.

MIEROLAINEN.

On sulla edessä karu mieronitie, mi lohtua ei suone kulkijalle. Miss' hetki iloisempi harva lie orpo-raukalle, kodittomalle.

Miss' sulla "koti"-sana vieras on, ja myöskin isän, äidin hellä hoiva. Ja maailma — kylmä, tunnoton — on pikku sydämesi katkeroiva.

Katse tilykin jo tuntuu lempeältä kun kera leipäkannikan sen saa, ja sana pilkaton äidin hyväilyltä mieron tietä kulkea ken saa.

On kova mierolaisen elontiaa, kun riehuu jäätävänä talvisiit, alle riekalaiden tunkee kylmä viima ja kyyneleistä jäätyy poskipiit.

Niin kurja ompi orpolapsen matka, mi yksin, hyljättynä kiirehtää. Ei kotia... yhä jatka, jatka... kunnes ruumis pieni jo väsähtää... Eemeli Rautiainen.

— Yhtä järjetöntä on surra aikaa, jolloin minua ei enää ole, kuin olisi surra sitä, jolloin minua ei vielä ollut, sillä on yhdentekevää, onko aika, joka ei täytä olemassa-olomme, siihen aikaan, joka sen täyttää, tulevaisuuden vaiko menneisyyden suhteessa.

Schopenhauer.

Nimileimasimia kumista tehdään Toverissa; tilatkaa sellainen heti!